SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1354

av Sten Bergheden (M)

Utvärdering av allemansrätten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till en rimlig balans mellan allemansrätten och markägarnas intressen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn avseende möjlighet till eventuell ersättning vid uppkomna skador i naturen för markägaren i sammanhanget allemansrätten och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att i sammanhanget allemansrätten införa begränsning av kommersiell verksamhet utan avtal med markägaren och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Allemansrätten ger oss en fantastisk möjlighet som vi ska vara rädda om – den är unik för Sverige och måste värnas. Allemansrätten bidrar också till fler vill turista i Sverige. I Sverige kan vi vandra i skog och mark, plocka bär och svamp eller övernatta någon enstaka natt ute i naturen – utan tillstånd från markägaren i fråga.

Men det förutsätter att man respekterar att det är en tillfällig vistelse och att man inte lämnar efter sig skador, vilket alltför ofta sker. Frågan om allemansrätten har aktualiserats på senare år av mer negativa orsaker, nämligen genom att privatpersoner eller näringsidkare nyttjar andra människors mark för kommersiell verksamhet, utan tillstånd från markägaren. Den tidigare ordningen, som gjorde det svårt och kostsamt för

markägare att få myndigheterna att agera mot olagliga bosättningar, har ersatts med skärpta regler, vilket är välkommet.

Men fortfarande kan inte en markägare göra mycket om oseriösa företag ber sina anställda att plocka bär på hans eller hennes mark i stor skala eller få ersättning för de skador som detta sedan kan medföra på marken. Här krävs förändringar. Det som behövs är en rimlig balans mellan allemansrätten och markägarnas intressen, annars riskerar vi att allemansrätten på sikt försvinner på grund av att ett fåtal olagligen utnyttjar den. Det vore önskvärt med en översyn vad gäller möjlighet till eventuell ersättning vid uppkomna skador i naturen samt eftersträvansvärt med en begränsning av kommersiell verksamhet utan avtal med markägaren.

Sten Bergheden (M)